

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи

 О.Б. Жильцов

«04» 09 2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МЕТОДОЛОГІЯ МУЗИЧНО-
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

спеціальність 8.02020401 “Музичне мистецтво”

Інститут мистецтв

2014 – 2015 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова. Заступник
директора з науково-методичної
та навчальної роботи

А.О. Таранник

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи

_____ О.Б. Жильцов

«___»_____ 2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МЕТОДОЛОГІЯ МУЗИЧНО-
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

спеціальність 8.02020401 “Музичне мистецтво”

Інститут мистецтв

2014 – 2015 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова. Заступник
директора з науково-методичної
та навчальної роботи

А.О. Таранник

Робоча програма Методологія музично-педагогічної освіти для студентів галузі знань 0202 «Мистецтво», спеціальності 8.02020401 “Музичне мистецтво”. – 24 с.

Розробник: Олексюк Ольга Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Протокол від “_____” вересня 2014 року № _____

Завідувач кафедри теорії та
методики музичного мистецтва _____ О.М. Олексюк
(підпис)

© _____, 20__ рік
© _____, 20__ рік

ЗМІСТ:

Пояснювальна записка	4
Структура програми навчальної дисципліни	6
I. Опис предмета навчальної дисципліни	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни	7
III. Програма	8
<i>Змістовий модуль I. Методологія музично-педагогічної освіти</i>	8
<i>Змістовий модуль II. Методологічний аналіз проблем музично-педагогічної освіти</i>	10
Плани семінарських занять	12
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Методологія музично-педагогічної освіти»	14
V. Завдання для самостійної роботи	15
VI. Карта самостійної роботи	16
VII. Індивідуальна науково-дослідна робота (навчальний проект)	17
VIII. Методи навчання	21
IX. Методичне забезпечення курсу	22
X. Рекомендована література	23
<i>Основна</i>	23
<i>Додаткова</i>	24

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Одним із головних показників і водночас умов творчого зростання викладача будь-якої спеціальності є оволодіння логічним мисленням, усвідомлення закономірностей та явищ педагогічної діяльності, способів їх пояснення не лише на методичному, а й методологічному рівні. Звичайно, зміст методологічної культури педагога-музиканта-дослідника і вчителя музики є різним. Якщо перший має відкривати нові знання, «виробляти» їх, то завдання вчителя музики полягає насамперед у грамотному, творчому впровадженні їх у практику. І тоді на перший план виходить: педагогічна рефлексія, звернена до учня, до змісту і процесу музичної освіти, до власної професійної діяльності; усвідомлення, формулювання та творче вирішення музично-педагогічних завдань, проектування і конструювання музичного навчально-виховного процесу. Все це вимагає цілеспрямованої професійно-орієнтованої методологічної підготовки.

У широкому філософському значенні методологію визначають як вчення про методи наукового пізнання й перетворення дійсності людини. Якщо теорія педагогіки музичної освіти включає передусім систему її категорій і закономірностей, методика музичної освіти – методи, способи і прийоми музичного навчання й виховання, то методологію музично-педагогічної освіти можна розглядати в трьох аспектах: як методологію її наукового обґрунтування; як методологію наукового обґрунтування певної досліджуваної проблеми музично-педагогічної освіти і як сукупність методів музично-педагогічних досліджень.

Учитель музики, озброєний професійно-орієнтованими методологічними знаннями і творчим досвідом їх практичного застосування, одержує належний орієнтир для аналізу й успішного вирішення різних професійних питань і розв'язання проблем, для вироблення індивідуально-творчої позиції під час їх вивчення і розроблення.

Програму курсу укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу з даної дисципліни, необхідне методичне забезпечення, складові й технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Мета курсу – забезпечення методологічної підготовки майбутнього вчителя музики на засадах компетентнісного підходу.

Завдання курсу:

- озброїти майбутніх учителів музики теоретичними знаннями з методології музично-педагогічної освіти;
- сформувати у магістрантів інтерес до самостійної дослідницької діяльності з актуальних проблем музично-педагогічної освіти;
- створити умови для набуття методологічних умінь, навичок та компетентностей, необхідних для майбутньої науково-дослідницької діяльності;
- навчити майбутніх учителів музики оформляти результати дослідно-експериментальної роботи відповідно до чинних вимог;
- забезпечити умови для впровадження результатів дослідницької діяльності магістрантів шляхом підготовки доповідей наукових тез та наукових статей.

У результаті вивчення курсу студенти повинні оволодіти знаннями про:

- соціальну значущість музично-педагогічної освіти;
- сутність музично-педагогічної науки і практики;
- зміст методології музично-педагогічної освіти;
- особливості методологічної культури вчителя музики;
- зміст методологічного аналізу музично-педагогічної освіти.

Студент повинен уміти:

- здійснювати професійний аналіз літератури філософського, загальнонаукового і прикладного характеру, пов'язаної з педагогікою музичної освіти;

- виявляти особистісну професійну рефлексію стосовно змісту, процесу музичної освіти, власної викладацької діяльності;
- конструювати музично-освітній процес, творчо застосовуючи здобуті методологічні знання.

Успішність формування професійного мислення педагога-музиканта багато в чому залежить від рівня оволодіння методологічним аналізом проблем педагогіки музичної освіти, що передбачає здатність на науковій основі, об'єктивно розкривати суперечності, які виникають між здобутими знаннями і результатами практичної роботи, спираючись при цьому на дані суміжних наук.

У результаті вивчення курсу магістрант формує такі освітні і професійні компетенції:

- уявлення про цінності і норми дослідницької діяльності в сучасному суспільстві;
- здатність добирати інструментарій дослідження в залежності від його специфіки;
- здатність складати програму дослідження, планувати діяльність і прогнозувати її результати;
- володіння досвідом вести пошук необхідної інформації в процесі дослідження;
- володіння навичками збирання інформації;
- уміння аналізувати та узагальнювати інформацію;
- володіння мультимедійною технікою та вміння її застосовувати в дослідницькій діяльності;
- володіння досвідом підготовки і представлення (презентації) результатів дослідження перед науковим співтовариством;
- здатність аналізувати результати наукових досліджень та застосувати їх у процесі вирішення освітніх завдань.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: процес навчання та виховання студентів вищого навчального закладу в умовах реформування та модернізації системи освіти в Україні, формування особистості фахівця вищої кваліфікації.

Курс	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>2 кредити</i></p> <p>Змістові модулі: <i>2 модулі</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>72 години</i></p> <p>Тижневих годин: <i>2 години</i></p>	<p>Шифр та назва галузі знань <i>0202 "Мистецтво"</i></p> <p>Шифр та назва спеціальності: <i>8.02020401 "Музичне мистецтво"</i></p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень <i>"Магістр"</i></p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 2.</p> <p>Семестр: 3, 4.</p> <p>Аудиторні заняття: 28 год. з них:</p> <p>Лекції (теоретична підготовка): <i>12 годин</i></p> <p>Семінарські заняття: <i>12 годин</i></p> <p>Індивідуальна робота: <i>4 години</i></p> <p>Самостійна робота: 40 год.</p> <p>Модульний контроль: 4 год.</p> <p>Вид контролю: <i>залік (ПМК)</i></p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Лекцій	Семінарських	Індивідуальні	Самостійна робота	Модульний контроль	Підсумковий контроль
Змістовий модуль I Вступ до методології музично-педагогічної освіти								
1.1.	Методологія музично-педагогічної освіти: поняття, принципи, функції	10	2	2		6		
1.2.	Сучасні наукові підходи в методології музично-педагогічної освіти	13	2	2	2	7		
1.3.	Зміст методологічної підготовки вчителя музики	11	2	2		7		
	Модульний контроль	2					2	
	Разом	36	6	6	2	20	2	
Змістовий модуль II Методологічний аналіз проблем музично-педагогічної освіти								
2.1.	Методологічний аналіз як засіб формування методологічної культури вчителя музики	11	2	2		7		
2.2.	Філософський, загальнонауковий та конкретно-науковий рівні методологічного аналізу	13	2	2	2	7		
2.3.	Професійна рефлексія вчителя музики як основа реалізації методологічного аналізу	10	2	2		6		
	Модульний контроль	2					2	
	Разом	36	6	6	2	20	2	
	Разом за навчальним планом	72	12	12	4	40	4	ПМК (залік)

ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

ВСТУП ДО МЕТОДОЛОГІЇ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Тема 1.1. Методологія музично-педагогічної освіти: поняття, принципи, функції

Мета і принципи методологічної підготовки вчителя музики. Методологічні засади музично-педагогічної освіти. Співвідношення методології і практики музично-педагогічної освіти. Провідні тенденції розвитку музично-педагогічної освіти в контексті євроінтеграційних процесів.

Принципи методології музично-педагогічної освіти: професійної спрямованості; єдності філософського, загальнонаукового і прикладного рівнів методологічного аналізу; взаємозв'язку об'єктивного і суб'єктивного.

Методологія музично-педагогічної освіти як сфера діяльності, пов'язана з науковим пошуком, розробкою та обґрунтуванням вихідних положень категорій та закономірностей. Зв'язок методології музично-педагогічної освіти як науки з філософією освіти, естетикою, психологією, музикознавством, музичною педагогікою.

Функції методології музично-педагогічної освіти (гносеологічна, аксіологічна, евристична, критична, рефлексивна).

Основні поняття теми: принципи професійної спрямованості, єдності філософського, загальнонаукового і прикладного наукового рівня аналізу, функції методології музично-педагогічної освіти.

Література основна: 3, 16, 18, 20.

Література додаткова: 4, 6, 8.

Тема 1.2. Сучасні наукові підходи в методології музично-педагогічної освіти

Категорія «підхід» у мистецькій педагогіці та освітній практиці. Підхід як практична орієнтація на певну сукупність взаємопов'язаних понять, ідей і способів педагогічної діяльності.

Загальна характеристика діяльнісного, культурологічного, особистісно-орієнтованого, системно-синергетичного та компетентнісного підходів.

Основні позиції культурологічного підходу: ставлення до учня як суб'єкта історії, культури, власного життя та освіти; спрямованість на людину, яка пізнає і творить культуру шляхом діалогу. Аналіз діяльнісного підходу до вирішення педагогічних проблем крізь призму ідеї про сутність культури.

Стратегія особистісно-орієнтованого підходу. Відмінність поняття “система” як довільно відібраного сполучення певних складових від системи як цілісного утворення елементів, що об'єднуються системоутворюючою ознакою і мають взаємозалежні зв'язки у процесі функціонування.

Сучасні парадигмальні підходи в мистецькій педагогіці (гносеологічний, онтологічний, феноменологічний, герменевтичний).

Компетентнісний підхід в музично-педагогічній освіті. Реалізація компетентнісного підходу в освітньому середовищі вищого навчального закладу.

Основні поняття теми: діяльнісний, культурологічний, особистісно-орієнтований, системно-синергетичний та компетентнісний підходи, сучасні парадигмальні підходи в педагогічній науці.

Література основна: 7, 9, 11, 17.

Література додаткова: 5, 6, 12.

Тема 1.3. Зміст методологічної підготовки вчителя музики

Елементи змісту підготовки вчителя музики: досвід творчої діяльності; методологічні знання; способи теоретико-аналітичної діяльності; досвід емоційно-ціннісних ставлень учителя музики до процесу осмислення проблем музичної педагогіки.

Взаємозв'язок елементів змісту методологічної підготовки вчителя музики. Досвід творчої діяльності вчителя музики як основний елемент змісту методологічної підготовки, його види.

Функції методологічних знань. Кластери знань (логіко-понятійні, предметно-змістові) і їх характеристика. Рівні методологічних знань: філософський, загальнонауковий та конкретнонауковий.

Сутність та специфіка способів теоретико-аналітичної діяльності. Ціннісне ставлення вчителя музики до теоретико-аналітичної діяльності в системі методологічної підготовки.

Основні поняття теми: методологічні знання, ціннісні ставлення учителя музики, функції та рівні методологічних знань, теоретико-аналітична діяльність.

Література основна: 9, 14, 17, 19.

Література додаткова: 7, 8, 11, 13.

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Дати розгорнуту відповідь на такі питання

1. Проблеми мистецтвознавства у навчальних програмах музичної освіти.
2. Соціальний статус музики у молодіжному середовищі.
3. Загальнонаукові знання в галузі музичної педагогіки.
4. Сутність і значення методології музично-педагогічної освіти.
5. Основні аспекти методології музично-педагогічної освіти.
6. Функції методології педагогіки.
7. Упровадження музично-педагогічної науки в практику.
8. Відмінність між емпіричними і теоретичними характеристиками мислення музиканта-педагога.
9. Структура методологічної культури музиканта-педагога.
10. Структурно-логічна схема головних аспектів методології музично-педагогічної освіти.
11. Методологічні умови однозначності термінів в музично-педагогічному дослідженні.
12. Філософський, загальнонауковий і конкретно науковий рівні методології музично-педагогічної освіти.
13. Зв'язок методології і методики в музично-педагогічній освіті.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Тема 2.1. Методологічний аналіз як засіб формування методологічної культури вчителя музики

Засоби формування основ методологічної культури вчителя музики: порівняння, зіставлення, аналогії, способи створення проблемних ситуацій, актуалізація продуктивної діяльності тощо.

Методологічний аналіз як важливий інтегративний засіб формування методологічної культури вчителя музики та невід'ємний компонент його професійного мислення.

Поняття «методологічний аналіз», загальна характеристика його системної якості, рівнів, об'єктивно-суб'єктивної природи, діалектичної логіки (рух від абстрактного до конкретного і навпаки).

Суть методологічної діяльності вчителя музики. Критичне осмислення музично-педагогічної практики з метою її подальшого якісного перетворення.

Основні поняття теми: методологічний аналіз, методологічна культура, професійне мислення вчителя музики.

Література основна: 17, 20.

Література додаткова: 4, 5, 7, 9.

Тема 2.2. Філософський, загальнонауковий та конкретно-науковий рівні методологічного аналізу

Загальна характеристика структури методологічного аналізу.

Філософський рівень методологічного аналізу; звернення до прикладів філософського осмислення проблем і категорій музичного мистецтва та музичної педагогіки.

Загальнонауковий рівень методологічного аналізу; звернення до прикладів мистецтвознавчого (у першу чергу музикознавчого), психологічного та іншого виду аналізу споріднених та актуальних для музичної педагогіки проблем; презентація аналогії методологічного аналізу на прикладі досліджень в галузі музикознавства; звернення до прикладів музикознавчого, психологічного осмислення проблем музичної педагогіки.

Конкретнонауковий рівень методологічного аналізу: звернення до прикладів конкретно-наукового аналізу, який включає в себе зв'язки музичної педагогіки з загальними науками (музикознавство, психологія); презентація прикладів системного підходу в аналізі, що включає в себе філософський, загальнонауковий та конкретнонауковий рівень при розгляді проблем музичної педагогіки.

Основні поняття теми: сутність та структура рівнів методологічного аналізу, філософський рівень методологічного аналізу, загальнонауковий рівень методологічного аналізу, конкретнонауковий рівень методологічного аналізу.

Література основна: 11, 13, 15, 19.

Література додаткова: 3, 8, 12.

Тема 2.3. Професійна рефлексія вчителя музики як основа реалізації методологічного аналізу

Музика як предмет рефлексії. Специфіка професійної рефлексії вчителя музики. Виявлення суперечності між наявними знаннями, набутими вміннями, здібностями і результатами практики як рушійна сила професійної рефлексії вчителя музики.

Ціннісна, евристична, пізнавально-орієнтаційна функція професійної рефлексії вчителя музики; цілісність як найважливіша її якість. Зміст логіко-функціональних особливостей рефлексивного аналізу вчителя музики. Емоційно-естетичний, художньо-логічний, художньо-операційний аспект рефлексивного аналізу.

Головні логічні ланки дії рефлексії – первинний самоаналіз, конструювання програми розвитку та саморозвитку, реалізація програми, узагальнюючий самоаналіз.

Основні поняття теми: професійна рефлексія вчителя музики, ціннісна, евристична, пізнавально-орієнтаційна функція професійної рефлексії вчителя музики; емоційно-естетичний, художньо-логічний, художньо-операційний аспект рефлексивного аналізу.

Література основна: 6, 9, 13, 18.

Література додаткова: 5, 9, 11, 13.

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Дати розгорнуту відповідь на такі питання

1. Відмінності між методологічним та методичним аналізом.
2. Рівні розв'язання професійних проблем на основі методологічного аналізу.
3. Методологічний аналіз в конструюванні музично-педагогічного процесу.
4. Методологічні настанови у музично-педагогічному дослідженні.
5. Філософський, загальнонауковий та прикладний рівні методологічного аналізу.
6. Сутність і особливості професійної рефлексії.
7. Функції і компоненти професійної рефлексії вчителя музики.
8. Аналіз понятійного ряду: імпровізація - рефлексія - творчість.
9. Духовні основи професійної рефлексії вчителя музики.
10. Рушійні сили професійної рефлексії вчителя музики.

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

МОДУЛЬ I. ВСТУП ДО МЕТОДОЛОГІЇ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Семінарське заняття № 1 (2 год.)

Тема 1.1. Методологія музично-педагогічної освіти: поняття, принципи, функції

1. Методологія педагогіки як вчення про поняття, принципи, функції, методи.
2. Структура методології музичної педагогіки.
3. Принцип професійної спрямованості.
4. Принцип єдності філософського, загальнонаукового і прикладного наукового рівня аналізу.
5. Принцип взаємозв'язку об'єктивного і суб'єктивного.

Література основна: 3, 16, 18, 20.

Література додаткова: 4, 6, 8.

Семінарське заняття № 2 (2 год.)

Тема 1.2. Сучасні наукові підходи в методології музично-педагогічної освіти

1. Критичний аналіз діяльнісного підходу до вирішення педагогічних проблем крізь призму ідеї про сутність культури.
2. Системно-синергетичний підхід до педагогічної науки і практики.
3. Сучасні парадигмальні підходи в музичній педагогіці.

Література основна: 7, 9, 11, 17.

Література додаткова: 5, 6, 12.

Семінарське заняття № 3 (2 год.)

Тема 1.3. Зміст методологічної підготовки вчителя музики

1. Розвиток професійного мислення вчителя музики (від емпіричного до цілісного теоретичного, концептуального).
2. Методологічна культура вчителя музики.
3. Упровадження ідей музично-педагогічної науки у практику.

Література основна: 9, 14, 17, 19.

Література додаткова: 7, 8, 11, 13.

МОДУЛЬ II. МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Семінарське заняття № 5 (2 год.)

Тема 2.1. Методологічний аналіз як засіб формування методологічної культури вчителя музики

1. Сутнісні характеристики методологічного аналізу.
2. Рівні розв'язання професійної проблеми на основі методологічного аналізу.
3. Принципи і методи філософської і загальнонаукової методології.
4. Структура методологічного аналізу: філософський, загальнонауковий і прикладно-науковий рівні,

Література основна: 17, 20.

Література додаткова: 4, 5, 7, 9.

Семінарське заняття № 6(2 год.)

Тема 2.2. Філософський, загальнонауковий та конкретно-науковий рівні методологічного аналізу

1. Роль філософського знання у формуванні методології музично-педагогічного дослідження.
2. Сучасні тенденції у споріднених з педагогікою музичної освіти науках.
3. Прикладний науковий рівень методологічного аналізу.

Література основна: 11, 13, 15, 19.

Література додаткова: 3, 8, 12.

Семінарське заняття № 7(2 год.)

Тема 2.3. Професійна рефлексія вчителя музики як основа реалізації методологічного аналізу

- 1 Зверненість професійної рефлексії вчителя музики до особистості учня, змісту і процесу музичної освіти.
- 2.Специфіка професійної рефлексії педагога-музиканта.
3. Ціннісна, евристична, пізнавально-орієнтаційна функція професійної рефлексії педагога-музиканта.
- 4 Емоційно-естетичний, художньо-логічний, художньо-операційний аспект рефлексивного аналізу.

Література основна: 6, 9, 13, 18.

Література додаткова: 5, 9, 11, 13.

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Методологія музично-педагогічної освіти»

Разом: 72 год., лекції – 12 год., семінарські – 12 год., індивідуальні – 4 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 40 год.

Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II		
Назва модуля	Вступ до методології музично-педагогічної освіти			Методологічний аналіз проблем музично-педагогічної освіти		
Кільк. балів за модуль	76 балів			76 балів		
Теми лекцій (6 балів)	Методологія музично-педагогічної освіти: поняття, принципи, функції (1 б.)	Сучасні наукові підходи в методології музично-педагогічної освіти (1 б.)	Зміст методологічної підготовки вчителя музики (1 б.)	Методологічний аналіз як засіб формування методологічної культури вчителя музики (1 б.)	Філософський, загальнонауковий та конкретно-науковий рівні методологічного аналізу (1 б.)	Професійна рефлексія вчителя музики як основа реалізації методологічного аналізу (1 б.)
Теми семінарських занять (66 балів)	Методологія музично-педагогічної освіти: поняття, принципи, функції (10+1 б.)	Сучасні наукові підходи в методології музично-педагогічної освіти (10+1 б.)	Зміст методологічної підготовки вчителя музики (10+1 б.)	Методологічний аналіз як засіб формування методологічної культури вчителя музики (10+1 б.)	Філософський, загальнонауковий та конкретно-науковий рівні методологічного аналізу (10+1 б.)	Професійна рефлексія вчителя музики як основа реалізації методологічного аналізу (10+1 б.)
Теми ІНДЗ (30 балів)	Методи наукових досліджень. Програма науково-педагогічних досліджень (30 балів)					
Самостійна робота (30 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)	(5 балів)
Види пот. контр (50 балів)	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)		
Підсумковий контроль	Залік (ПМК). Всього – 182 бали, коефіцієнт – 1,82					

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№	Питання для самостійної роботи	Кількість годин	Література	Академічний контроль	Бали
Модуль I. Вступ до методології музично-педагогічної освіти					
Тема 1.1	1. Охарактеризувати основні аспекти методології музично-педагогічної освіти. 2. Навести приклади впровадження музично-педагогічної науки в практику. 3. Визначити вміння володіти методологією музично-педагогічної освіти..	6 год	Л. о.: 3, 16, 18, 20. Л. д.: 4, 6, 8.	Контроль під час індивідуальних занять, програма повідомлень, опитування	5
Тема 1.2.	1. Розкрити особливості сучасних парадигмальних підходів у педагогічній науці. 2. Охарактеризувати основні властивості відкритої системи. 3. Виявити переваги особистісно-орієнтованого підходу до педагогічних проблем у контексті гуманізації освіти.	7 год	Л. о.: 7, 9, 11, 17. Л. д.: 5, 6, 12.	Контроль на семінарському занятті, підготовка повідомлень, опитування	5
Тема 1.3.	1. Охарактеризувати структуру методологічної культури музиканта-педагога. 2. Скласти структурно-логічну схему головних аспектів методології музично-педагогічної освіти. 3. Довести на конкретних прикладах педагогічної практики нерозривний зв'язок емпіричного і концептуального мислення музиканта-педагога.	7 год	Л. о.: 9, 14, 17, 19. Л. д.: 7, 8, 11, 13.	Контроль під час індивідуальних занять, підготовка повідомлень.	5
МОДУЛЬ II. Методологічний аналіз проблем музично-педагогічної освіти					
Тема 2.1.	1. Навести приклад методологічного аналізу однієї з проблем педагогіки музичної освіти на загальнонауковому рівні. 2. Обґрунтувати необхідність методологічного аналізу в конструюванні музично-педагогічного процесу.	7 год	Л. о.: 17,20. Л. д.: 4, 5, 7, 9.	Контроль під час індивідуальних занять, підготовка повідомлень.	5
Тема 2.2..	1. Охарактеризувати методологічні настанови у музично-педагогічному дослідженні. 2. Розкрити сутність загальнонаукового рівня методологічного аналізу..	7 год	Л. о.: 11, 13, 15, 19. Л.д.: 3, 8, 12.	Контроль на семінарському занятті, підготовка повідомлень, опитування	5
Тема 2.3.	1. Розкрити функції і компоненти професійної рефлексії музиканта-педагога. 2. Проаналізувати зміст понятійного ряду: імпровізація – рефлексія – творчість. 3. Скласти програму спостереження навчальних занять інших викладачів з проблеми врахування педагогічної рефлексії в музично-педагогічному процесі.	6 год	Л. о.: 11, 13, 15, 19. Л. д.: 3, 8, 12.	Підготовка повідомлень. Контроль на семінарському занятті,	5
	Разом	40 год.			30 б.

VI. КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль та теми курсу	Питання для самостійної роботи	Академічний контроль	Бали
Модуль I. Вступ до методології музично-педагогічної освіти			
Тема 1.1. Методологія музично-педагогічної освіти: поняття, принципи, функції	1. Охарактеризувати основні аспекти методології музично-педагогічної освіти. 2. Навести приклади впровадження музично-педагогічної науки в практику. 3. Визначити вміння володіти методологією музично-педагогічної освіти і методологією музичної освіти.	Опитування	5
Тема 1.2. Сучасні наукові підходи в методології музично-педагогічної освіти	1. Розкрити особливості сучасних парадигмальних підходів у педагогічній науці. 2. Охарактеризувати основні властивості відкритої системи. 3. Виявити переваги особистісно-орієнтованого підходу до педагогічних проблем у контексті гуманізації освіти.	Опитування	5
Тема 1.3. Зміст методологічної підготовки вчителя музики	1. Охарактеризувати структуру методологічної культури музиканта-педагога. 2. Скласти структурно-логічну схему головних аспектів методології музично-педагогічної освіти. 3. Довести на конкретних прикладах педагогічної практики нерозривний зв'язок емпіричного і концептуального мислення музиканта-педагога.	Семінарське заняття Індивідуальне заняття	5
МОДУЛЬ II. Методологічний аналіз проблем музично-педагогічної освіти			
Тема 2.1. Методологічний аналіз як засіб формування методологічної культури вчителя музики	1. Навести приклад методологічного аналізу однієї з проблем педагогіки музичної освіти на загально-науковому рівні. 2. Обґрунтувати необхідність методологічного аналізу в конструюванні музично-педагогічного процесу.	Семінарське заняття Індивідуальне заняття	5
Тема 2.2. Філософський, загальнонауковий та конкретно-науковий рівні методологічного аналізу	1. Охарактеризувати методологічні настанови у музично-педагогічному дослідженні. 2. Розкрити сутність загальнонаукового рівня методологічного аналізу.	Опитування Індивідуальне завдання	5
Тема 2.3. Професійна рефлексія вчителя музики як основа реалізації методологічного аналізу	1. Розкрити функції і компоненти професійної рефлексії музиканта-педагога. 2. Проаналізувати зміст понятійного ряду: імпровізація – рефлексія – творчість. 3. Скласти програму спостереження навчальних занять інших викладачів з проблеми врахування педагогічної рефлексії в музично-педагогічному процесі.	Опитування Підсумковий контроль	5
	Разом		30 б.

VII. ІНДИВІДУАЛЬНА НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА (навчальний проект)

Індивідуальна науково-дослідна робота є видом індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу з навчальної дисципліни.

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Методологія музично-педагогічної освіти» – це вид науково-дослідної роботи, що містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, що виконується на основі знань, умінь та навичок, набутих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює кілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- ✓ повідомлення з теми, рекомендованої викладачем ;
- ✓ науково-педагогічне дослідження у вигляді реферату.

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел. Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, що враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Методологія музично-педагогічної освіти»

Критерії оцінювання ІНДЗ (науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	10 балів
2.	Складання плану реферату	1 бал
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	10 балів
4.	Дотримання правил реферуванням наукових публікацій	1 бал
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	6 балів
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	2 бали
Разом		30 балів

Шкала оцінювання ІНДЗ
(науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату)

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	25-30	Відмінно
Достатній	16-24	Добре
Середній	10-15	Задовільно
Низький	0-9	Незадовільно

Оцінка ІНДЗ є обов'язковим балом, що враховується при підсумковому оцінюванні наукових досягнень студентів з навчальної дисципліни «Методологія музично-педагогічної освіти». Студент може набрати максимальну кількість балів за ІНДЗ – 30.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА РЕФЕРАТИВНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ (ІНДЗ)

1. Сутність і значення методології музично-педагогічної освіти.
2. Основні аспекти методології музично-педагогічної освіти.
3. Функції методології педагогіки.
4. Сутнісний сенс діяльнісного підходу до вирішення педагогічних проблем.
5. Системний підхід у педагогічній науці і практиці як теоретична передумова реформування освіти в Україні.
6. Сучасні парадигмальні підходи у педагогічній науці.
7. Емпірична і теоретична характеристики мислення музиканта-педагога.
8. Методологічна культура музиканта-педагога.
9. Поняття “проектування” музичного навчально-виховного процесу.
10. Взаємозв'язок педагогіки музичної освіти з філософією.
11. Принцип цілісності у філософії для педагогіки музичної.
12. Поняття “філософія мистецької освіти”.
13. Музична психологія в теорії і практиці музичної освіти.
14. Мистецтвознавство в навчальних програмах музичної освіти.
15. Гуманізм як філософська система для сучасної педагогіки.
16. Філософські категорії і закони, що визначають вихідну методологічну основу педагогіки.
17. Поняття “прикладний рівень методологічного аналізу”.
18. Загальнонауковий і прикладний рівень методологічного аналізу.
19. Принцип професійної спрямованості прикладного рівня методологічного аналізу.
20. Принцип єдності філософського, загальнонаукового і прикладного рівнів методологічного аналізу.
21. Принцип взаємозв'язку об'єктивного і суб'єктивного в методології музично-педагогічної освіти.
22. Поняття професійної рефлексії.
23. Функції і компоненти професійної рефлексії музиканта-педагога.
24. Методологічна характеристика музично-педагогічного дослідження.
25. Музично-педагогічна концепція одного з українських вчених-педагогів.
26. Актуальність і наукова новизна музично-педагогічного дослідження.
27. Переваги гіпотез теоретичного рівня перед гіпотезами емпіричного рівня.
28. Поняття “логіка науково-педагогічного дослідження”.
29. Форми дослідницької роботи музиканта-педагога.
30. Сутність вивчення музично-педагогічного досвіду.
31. Творче конструювання в діяльності музиканта-педагога.
32. Дослідна робота в природних умовах проведення занять.

33. Сутність експериментального методу музично-педагогічного дослідження.
34. Етапи проведення наукового експерименту.
35. Спостереження, опитування і експеримент як методи педагогічного дослідження.

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Методологія музично-педагогічної освіти». Бакалавр може набрати максимальну сумарну кількість балів за ІНДЗ – 6 балів.

РОЗРАХУНОК РЕЙТИНГОВИХ БАЛІВ ЗА ВИДАМИ ПОТОЧНОГО (МОДУЛЬНОГО) КОНТРОЛЮ

№	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	6	6
2.	Відвідування семінарських занять	1	6	6
3.	Виконання завдання для самостійної роботи	5	6	30
4.	ІНДЗ	30	1	30
6.	Робота на семінарському занятті: доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії	10	6	60
8.	Модульна контрольна робота	25	2	50
	Підсумковий рейтинговий бал		182	

Коефіцієнт – 1,82

Навчальні досягнення з дисципліни «Методологія музично-педагогічної освіти» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, в якій зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення в національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у таблиці.

У процесі оцінювання навчальних робіт застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, співбесіда, ПМК.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове опитування; підсумкове письмове опитування.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Оцінка у балах	Оцінка за нац-ою шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому

			використанні набутих знань та умінь.
82-89	Добре	В	Дуже добре ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
75-81		С	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
69-74	Задовільно	Д	Задовільно ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
60-68		Е	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у таблиці.

Кожен модуль включає бали за поточну роботу на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

**Розподіл балів, що присвоюються протягом
вивчення дисципліни «Методологія музично-педагогічної освіти».**

МОДУЛІ						Індивідуальна робота	Модульні контрольні роботи
Змістовий модуль I (семінари, індивідуальне заняття, самостійна робота)			Змістовий модуль II (семінари, індивідуальне заняття, самостійна робота)			ЗМ I, ЗМ II,	ЗМ I, ЗМ II,
T1	T2	T3	T5	T6	T7	30	50
17	17	17	17	17	17		

Разом: 182 балів

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна) семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні:* вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

ІХ. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю);
- ✓ завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Методологія музично-педагогічної освіти».

Х. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Абдуллин Э.Б., Ванилихина О.В., Морозова Н.В. и др. Методологическая культура педагога-музыканта: Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / Э.Б. Абдуллин, О.В. Ванилихина, Н.В. Морозова и др.; Под ред. Э.Б. Абдуллина. – М.: Издательский центр «Академия», 2002. – 272 с.
2. Абдуллин Э.Б. Методология педагогики музыкального образования: ученик для студ. высш. пед. учеб. заведений / Э.Б. Абдуллин. – 3-е изд., испр. и доп. М.: «Издательство Гном», 2010. – 416 с.
3. Ануфриев А.Ф. Научное исследование: курсовые, дипломные и диссертационные работы / А.Ф. Ануфриев. – М., 2002.
4. Гершунский Б.С. Философия образования: статус, проблемы, перспективы / Гершунский Б.С. Философия образования. – М., 1998.
5. Гессен С.И. Проблемы педагогической науки. Предварительное определение образования и педагогики. Степень научного курса, или теория университета// Гессен С.И. Основы педагогики. Введение в прикладную философию. – М., 1995.
6. Гончаренко С.У. Методика як наука / С.У. Гончаренко. – Хмельницький, 2000.
7. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: Методологічні поради молодим науковцям. Видання друге, перероблене / С.У. Гончаренко. – Київ-Вінниця: ТОВ Фірма «Планар», 2010. – 308 с.
8. Горбенко С.С. Навчально-наукова-діяльність студентів з методики музичного виховання: навчально-методичний посібник / С.С. Горбенко. – К.: Освіта України, 2010. – 180 с.
9. Загвязинский В.Й. Методология и методика дидактического исследования. – М., 1982.
10. Краевский В.В., Бережнова Е.В. Методология педагогики: новый этап : учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / В.В. Краевский, Е.В. Бережнова. – М.: Издательский центр «Академия», 2006. – 400 с.
11. Медушевский В.В. Художественная картина мира в музыке// Художественное творчество. – Л., 1984.
12. Микешина Л.А. Герменевтические смыслы образования/Философия образования. – 1974. – №2.
13. Образцов П.И. Методы и методология психолого-педагогического исследования. – СПб.: Питер, 2004. – 268 с.
14. Олексюк О.М., Ткач М.М., Лісун Д.В. Герменевтичний підхід у вищій мистецькій освіті: колект. монограф. / О.М. Олексюк, М.М. Ткач, Д.В. Лісун. – К.: Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2013. – 164 с.
15. Олексюк О.М. Музична педагогіка: навч. посіб. / О.М. Олексюк. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 248 с.
16. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). – К.: Освіта України, 2008. – 274 с.
17. Пехота О.М., Єрмакова І.П. Основи педагогічних досліджень : навч. посіб. / О.М. Пехота, І. П. Єрмакова. – 2-е вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2013. – 287 с.
18. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька: Навчальний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. – 360 с.
19. Черкасов В.Ф. Музично-педагогічна освіта України на межі двох тисячоліть (1991-2010 рр.). Навч. посібник. – Кіровоград: ТОВ «Імекс-ЛТД», 2011. – 380 с.
20. Черкасов В.Ф. Теорія і методика музичної освіти (підручник) / Володимир Черкасов. – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. – 528 с.

Додаткова

1. Ражников В.Г. Психолого-педагогическая модель музыкальной культуры.– М., 1983.
2. Связь педагогической науки с другими науками / Педагогика / Под ред. П.И.Пидкасистого.-М.,1998.
3. Сохор А.Н. О методологии научного познания искусства / Сохор А.Н.
4. Вопросы социологии и эстетики музыки. - Кн. II. - Л., 1981.
5. Сулова Н.В. Музыкальное мышление школьников и методика его развития: Автореферат канд. дисс. - М.,1997.
6. Терентьева Н.А. Теоретические основы высшего музыкально-педагогического образования. - СПб., 1996.
7. Торопова А.В. Анализ современных музыкальных представлений о сущности бессознательного восприятия музыки / Торопова А.В. Проблема бессознательного в музыкальной педагогике. К началу музыкально-психологической антропологии. - М., 1997.
8. Философия, социология, психология искусство и музыкальная педагогика:
9. Хрестоматия. - Вып. I. - Ч. I. / Сост. З.Б. Абдуллин, Б.М.Целковников. - М.,1991.
10. Харламов И.ф. Методологические основы педагогики, ее связь с другими науками / Харламов И.Ф. педагогика. - М.,1990.
11. Цыпин Г.М. Музыкант и его работа: проблемы психологии творчества. - М.,1988.
12. Цуккерман В.А. О некоторых особых видах целостного анализа / Цуккерман В.А. Музыкально-теоретические очерки и этюды.-М.,1970.
13. Цыпин Г.М. Психология музыкальной деятельности: проблемы, суждения, мнения. - М., 1994.